

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva sentinței Judecătoreiei Sîngerei din 25 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, de succesorul părții vătămate, Ungureanu Mihail, și de avocatul Anatolie Barbacar în numele inculpatului

*Vasilachi Sergiu Xxxxx, născut la
xx xxxx xxxxx, originar și locuitor al or. XXXXXXXX, str.
XXXXXXXXXX XxX, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 14.05.2014 – 25.03.2016,
instanța de apel: 31.05.2016 – 19.10.2016,
instanța de recurs: 19.01.2017 – 14.03.2017.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoreiei Sîngerei din 25 martie 2016, Vasilachi Sergiu a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul succesorului părții vătămate, Ungureanu M., prejudiciul material în sumă de 6000 euro - costul automobilului deteriorat de model „Audi A6”, 112.615,29 lei – tratamentul și serviciile funerare, 5000 lei - cheltuieli de judecată sub formă de asistență juridică, prejudiciul moral în mărime de 100.000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 16.07.2012, ora 12.50, pe traseul Bălți - Sărăteni km 35+550 m., în s. Grigorăuca, r-nul Sîngerei, conducând automobilul „Mercedes 308 D”, n/î XX XX XXX, în direcția or. Sîngerei, inculpatul Vasilachi S. a ieșit pe contrasens și s-a tamponat în aripa din partea stîngă față a automobilului „Audi A6”, n/î XX XX XXX, condus de către Gore N., care a derapat în panoul de la stația de alimentare ÎM „Tirex Petrol” S.A. În urma accidentului rutier, pasagera automobilului „Audi A6”, Ungureanu M., a decedat în rezultatul leziunilor corporale grave, periculoase pentru viață sub formă de traumatism asociat cranian, toracal, abdominal și membre, traumă cranio cerebrală închisă sub formă de excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi epicraniene, hematom subdural parieto-temporo-bazal pe dreapta, hemoragii subarahnoidale parieto-occipital la nivelul ambelor emisfere cerebrale, traumă închisă a cutiei toracice sub formă de fracturi a coastelor 3-8 pe dreapta cu deplasare, duble, cu lezarea pleurei parietale și hemoragie intrapleură, fractura coastelor 9-10 pe stînga cu deplasare, cu hemoragii în țesuturile moi din jur și hemoragie intrapleură, fractură de claviculă pe dreapta, traumă închisă a abdomenului cu ruptură de splină, ruptură de ficat, hematom masiv retro-peritoneal pe dreapta, fractură de os iliac pe dreapta, fractură închisă a osului brațului drept cu deplasare, excoriații pe corp și membre, pasagerul Buțcu S., a primit leziuni corporale în formă de contuzie a rinichiul drept, hematom retroperitoneal dreapta, traumă cranio - cerebrală închisă, comoție cerebrală, plagă contuză în regiunea parietală, excoriații pe față, membre, iar conducătorul automobilului „Audi A6”, Gore N., a primit leziuni corporale în formă de fractură procesul transvers L1-L2-L3 și L4 din dreapta, fractură coasta 12 din dreapta, contuzie cerebrală, hemoragie subarahnoidală.

Instanța a reținut, că inculpatul nu și-a recunoscut vina, declarând că în timpul deplasării, a văzut cum pe partea opusă se deplasa cu viteză mare un automobil de culoare albastră. În momentul în care automobilul din sens opus a ajuns în dreptul său, a simțit lovitura în partea stîngă față, de la care a luat volanul brusc la dreapta și s-a oprit pe marginea carosabilului, pe acostament. Circula regulamentar, nefiind vinovat de producerea accidentului rutier.

Totodată, vinovăția inculpatului este pe deplin dovedită prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată Gore N. a declarat, că se deplasa cu automobilul „Audi A6” în direcția mun. Chișinău. El se afla la volan, Ungureanu M. se afla pe bancheta din față, iar Buțcu S. pe cea din spate. În fața sa, pe partea opusă, se deplasa un microbuz de culoare albă, care a virat spre dînșii. A simțit o lovitură în partea stîngă a automobilului condus, ulterior derapând și lovindu-se în panoul de la benzinărie. În rezultatul tamponării, el și Buțcu S. au primit diverse leziuni corporale, iar Ungureanu M. a decedat. Nu se deplasa cu viteză excesivă, însă automobilul de culoare albă a ieșit pe contrasens la o distanță mică de ei, astfel, nereușind să evite impactul.

Martorul Șulghin A., a declarat că se deplasa cu inculpatul și a văzut cum din partea opusă venea un automobil de culoare albastră cu viteză mare, ulterior simțind o lovitură în partea stîngă din față a automobilului. Ei se deplasau regulamentar și cu viteză redusă.

Potrivit procesului-verbal din 16.07.2012 de cercetare la fața locului, cu tabelul foto și schița accidentului rutier, lățimea carosabilului în locul coliziunii automobilelor este de 6,4m., iar coliziunea a avut loc la distanța de 3,9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile din direcția deplasării automobilului „Mercedes-308 D”, condus de inculpat, ce dovedește că ultimul a ieșit pe contrasens.

Conform raportului de expertiză nr. 0168/51 din 24.03.2013, în momentul coliziunii, roata din partea stângă din față a automobilului „Mercedes-308 D”, n/î XX XX XXX, a intrat în contact cu roata din partea stângă din față a automobilului „Audi A6”, n/î XX XX XXX. Locul coliziunii vehiculelor este la distanța de 3,9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile, din direcția deplasării automobilului condus de Vasilachi S. Inculpatul a încălcat cerințele pct. 2) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 357 din 13.05.2009, care stabilește că, în R. Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers, pct. 42 alin. 1) din același regulament prevede că, determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1 - 5.41.3, iar în lipsa acestora, de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și pct. 45 alin. (1) lit. a), b), c), d), din regulamentul nominalizat ce statuează că, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori, starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră. Executarea de către Vasilachi S. a cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere, ar fi exclus impactul cu automobilul „AUDI A6”, condus de Gore N.

Concluziile raportului de expertiză nr. 2362 din 21.01.2014, sunt similare.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 431 D din 20.10.2012, decesul victimei a survenit în rezultatul leziunilor corporale grave, periculoase pentru viață sub formă de traumatism asociat cranian, toracal, abdominal și membre; traumă cranio - cerebrală închisă sub formă de excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi epicraniene, hematom subdural parieto-temporo-bazal pe dreapta, hemoragii subarahnoidale parieto-occipital la nivelul ambelor emisfere cerebrale; traumă închisă a cutiei toracice sub formă de fracturi a coastelor 3-8 pe dreapta cu deplasare, duble, cu lezarea pleurei parietale și hemoragie intrapleurală fractura coastelor 9-10 pe stânga cu deplasare, hemoragii în țesuturile moi din jur și hemoragie intrapleurală, fractură de claviculă pe dreapta; traumă închisă a abdomenului cu ruptură de splină, ruptură de ficat, hematom masiv retro-peritonian pe dreapta fractură de os iliac pe dreapta; fractură închisă a osului brațului drept cu deplasare, excoriații pe corp și membre.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 239 D din 19.09.2012, la Gore N. au fost depistate leziuni corporale medii sub formă de fractură procesul transvers L1-L2-L3 și L4 din dreapta, fractură coasta 12 din dreapta, contuzie cerebrală, hemoragie subarahnoidală.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 206 D din 14.08.2012, la Buțcu S. s-au constatat vătămări corporale ușoare, sub formă de contuzie a

rinichiul drept, hematom retroperitoneal dreapta, traumă cranio - cerebrală închisă, comotie cerebrală, plagă contuză regiunea parietală, excoriații pe față, membre.

Schema accidentului rutier întocmită personal de către inculpat, în prezența a doi martori, este nevalabilă, deoarece a fost efectuată de către persoane fără abilități în domeniu și cu mijloace tehnice neidentificate, deci nu poate fi considerată drept probă pe cauza dată.

Argumentele avocatului Barbacar A., că schema efectuată la fața locului nu este întocmită corect, sunt neîntemeiate, deoarece potrivit materialelor dosarului, inculpatul, nefiind de acord cu schema accidentului rutier întocmită de ofițerul de urmărire penală, Cernogal G. și cu raportul de expertiză nr. 0168/51 din 24.03.2013, a solicitat numirea expertizei repetate în comisie, complexe, autotehnice și traseologice, în urma căreia a și fost întocmit Raportul de expertiză nr. 2362 din 21.01.2014, care a dat o concluzie asemănătoare cu primul raport de expertiză.

Declarațiile martorului Șulghin A. nu sunt obiective, așa cum acesta a declarat că se cunoaște cu inculpatul și au muncit împreună, în instanță declarând că a fost adus în ședință de către Vasilachi S., astfel orientând instanța spre concluzia că ultimul putea influența declarațiile acestui martor, în favoarea sa.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

În același timp, instanța a statuat că, conform raportului de expertiză nr. 0168 din 24.04.2013, automobilul „Audi A6” se deplasa cu o viteză mai mare de 50 km/h și dacă s-ar fi deplasat cu viteza regulamentară, după coliziunea cu automobilul de model „Mercedes”, ar fi stopat la distanța de 11 m. până la locul aflării panoului de la stația stația PECO „Tirex Petrol”, adică ar fi oprit total automobilul neajungând la panoul menționat. Depășirea vitezei regulamentare în localități de 50 km/h de către conducătorul automobilului „AUDI A6”, se află în legătură causală cu impactul automobilului în panoul care se afla la stația PECO „Tirex Petrol”.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de circumstanțele atenuante – săvârșirea de către inculpat a infracțiunii pentru prima dată, caracterizarea pozitivă la locul de trai, comportamentul adecvat în ședința judiciară, participarea activă la stabilirea adevărului, prezența unui copil minor la întreținere, de circumstanța agravantă – provocarea prin infracțiune a decesului unei persoane, concluzionând că reeducarea și corectarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, ceea ce va influența și la repararea prejudiciului material și moral cauzat părții vătămate cât mai real și în termen scurt, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen maxim stabilit de lege.

Instanța a reținut că succesorul părții vătămate a înaintat o acțiune civilă, solicitând prejudiciul material în sumă de 6000 euro - costul automobilului deteriorat de model AUDI A6, 112.615,29 lei - tratamentul și serviciile funerare ale victimei Ungureanu M., 5000 lei - cheltuielile de judecată sub formă de asistență juridică și prejudiciul moral în mărime 1.000.000 lei, concluzionând că

acțiunea este întemeiată și urmează a fi admisă integral în partea ce ține de prejudiciul material și parțial în cazul celui moral.

3. Procurorul în Procuratura r-ului Sîngerei, Adrian Clevada, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

Apelantul a invocat, că în cadrul cercetării judecătorești au fost stabilite cu certitudine premisele accidentului rutier, ce a avut loc ca rezultat al atitudinii criminale și abuzive a inculpatului.

Gradul prejudiciabil al infracțiunii incriminate este determinat de faptul, că persoana care conduce mijlocul de transport prin conținutul său, constituie un izvor de pericol sporit, nu respectă prevederile regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport și ca rezultat, cauzează prejudicii sănătății, vieții, patrimoniului altor persoane.

Astfel, instanța de fond, nu a ținut cont de faptul că, potrivit art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa penală are scopul de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

3.1. A declarat apel și succesorul părții vătămate, Ungureanu Mihail, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu admiterea integrală a acțiunii civile.

Apelantul a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului nu este proporțională cu fapta comisă, instanța de fond dispunând neîntemeiat suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța a reținut drept circumstanță atenuantă participarea activă la stabilirea adevărului, însă, această constatare contravine circumstanțelor cauzei, deoarece în tot cursul urmăririi penale și a judecării cauzei, inculpatul a făcut tot posibilul pentru a tergiversa examinarea cauzei și a induce instanța în eroare, negând faptele evidente.

Instanța de fond nu a reținut o circumstanță agravantă, invocată de avocatul Prodan S., că în privința inculpatului anterior a mai fost inițiată o cauză penală în baza art. 264 alin. (1) Cod penal.

Inculpatul nu a întreprins măsuri pentru atenuarea urmărilor cauzate de infracțiune, neîncercând să acorde careva ajutor victimei, nici nu s-a interesat măcar de starea acesteia.

Instanța de fond, neîntemeiat și neargumentat a redus cuantumul despăgubirilor morale.

3.2. Partea vătămată Gore N., la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

Apelantul a invocat, că instanța de fond i-a aplicat inculpatului o pedeapsă excesiv de blândă.

3.3. A declarat apel și avocatul Anatolie Barbacar, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a indicat, că învinuirea adusă inculpatului nu și-a găsit confirmare în instanța de judecată, fiind combătută integral prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată.

Raportul de expertiză nr. 0168CNEJ/51CML din 24.04.2013, este unul vădit incomplet, nefiind soluționate toate întrebările adresate expertului.

Astfel, expertul nu a luat în considerație, sau nu i-a fost pusă la dispoziție schema accidentului rutier întocmită la 25.07.2012 de către OUP Dragancea R., schema accidentului rutier întocmită de inculpatul Vasilachi S. la 16.07.2012, fotografiile executate la fața locului atât la 16.07.2012, cât și la 25.07.2012 – unde de către expertul prezent la fața locului, au fost întreprinse toate măsurile pentru ridicarea urmei de stratificare lăsată pe asfalt.

Schema accidentului rutier din 16.07.2012 a fost întocmită greșit de către OUP al SUP CPR Sîngerei – Cernogal G., necorespunzând dimensiunile reale, cu cele indicate în schemă, locul tamponării fiind deviat cu 1 m. Or, inculpatul a făcut personal la fața locului măsurări, în prezența martorilor, despre ce imediat i-a comunicat lui Cernogal G., însă acesta nu a reacționat.

Organul de urmărire penală nu s-a expus și nu a adresat expertului întrebările corespunzătoare, nu a înlăturat dubiile cu privire la întrebările: care a fost timpul parcurgerii distanței de 4 m. a automobilelor implicate în accident, până la axa drumului, inclusiv până la momentul impactului, luându-se în considerație viteza de deplasare a automobilului „Audi A6” și viteza de deplasare a automobilului „Mercedes 308D”, care se deplasa pe banda opusă deplasării automobilului „Audi A6”, și timpul de reacție pentru ambii șoferi.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Sîngerei, Clevada A., din 25.04.2014, care i-a fost adusă la cunoștință la 29.04.2014, a fost dispusă respingerea cererii de numire a unei expertize suplimentare, ca fiind neîntemeiată, iar în instanța de fond, inculpatul a solicitat numirea unei expertize suplimentare traseologice, cu atragerea expertului independent Hapatniucovschii M., însă instanța de fond, neîntemeiat a respins această cerere.

Astfel, divergențele apărute nu au fost înlăturate prin raportul de expertiză din 09.03.2013, care este unul vădit incomplet.

Acuzarea nu a prezentat probe pertinente, verosimile și plauzibile în vederea elucidării neconcordanțelor expuse în actul de învinuire formulat inculpatului, iar potrivit art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Instanța de fond nu a luat în considerație, că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, deoarece ultimul s-a deplasat pe banda sa, iar coliziunea mijloacelor de transport a avut loc pe banda de deplasare a inculpatului.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, toate apelurile a fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei concluziei, utilității și

veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect concluzionând privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate.

Probele cercetate și examinate în ansamblu, prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt, fiind raportate just la prevederile legale.

Probele verbale coroborează întru tot cu cele material-scrise, administrate pe caz, cărora instanța de fond le-a dat o apreciere obiectivă în corespundere cu prevederile art. 93-101 Cod de procedură penală.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat, se apreciază ca libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită la art.21 Cod de procedură penală, în cursul judecării cauzei fiind prezentate probe care dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii ce i se impută.

Necătând, că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei infracționale, aceasta s-a confirmat prin probele administrate și anume:

- declarațiile părții vătămate Gore N.;
- declarațiile succesorului părții vătămate - Ungureanu Mihail;
- procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 16.07.2012, cu tabel foto și schița accidentului rutier, potrivit căror lățimea carosabilului în locul coliziunii automobilelor este de 6,4 m, iar impactul a avut loc la o distanță de 3,9 m de la marginea dreaptă a părții carosabile din direcția deplasării automobilului „Mercedes 308 D” condus de Vasilachi S., ceea ce dovedește că ultimul a ieșit pe contrasens;

- raportul de expertiză nr. 0168/51 din 24.03.2013, potrivit cărui, în momentul coliziunii, roata din partea stângă din față a automobilului „Mercedes 308D”, n/î XX XX XXX, a intrat în contact cu roata din partea stângă din față a automobilului „Audi A6”, n/î XX XX XXX, că locul coliziunii vehiculelor s-a aflat la distanța de 3,9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile din direcția deplasării automobilului condus de Vasilachi S., că inculpatul a încălcat cerințele pct. 2) din Regulamentul Circulației Rutiere, care stabilește, că în R. Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers, pct. 42 alin. (1), că determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1 - 5.41.3, iar în lipsa acestora, de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare și că executarea de către inculpat a cerințelor Regulamentului Circulației Rutiere menționate ar fi exclus impactul cu automobilul „Audi A6” ;

- raportul de expertiză nr. 2362 din 21.01.2014, concluzia cărui este asemănătoare cu cea a raportul de expertiză nr.0168/51;

- raportul de expertiză medico-legală nr.431 D din 18 - 20.10.2012, potrivit cărui, decesul lui Ungureanu M. a survenit în rezultatul leziunilor corporale periculoase pentru viață sub formă de traumatism asociat cranian, toracical, abdominal și membre, traumă cranio - cerebrală închisă sub formă de excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi epicraniene, hematom subdural parieto - temporobazal pe dreapta, hemoragii subarahnoidale parieto-occipital la nivelul ambelor emisfere cerebrale, traumă închisă a cutiei toracice sub formă de fracturi ale coastelor 3-8 pe dreapta cu deplasare, duble, cu lezarea pleurei parietale și hemoragie intrapleurală, fractura coastelor 9-10 pe stânga cu deplasare, cu

hemoragii în țesuturile moi din jur și hemoragie intrapleurală, fractură de claviculă pe dreapta, traumă închisă a abdomenului cu ruptură de splină, ruptură de ficat, hematom masiv retro-peritonian pe dreapta, fractură de os iliac pe dreapta, fractură închisă a osului brațului drept cu deplasare, excoriații pe corp și membre;

- raportul de expertiză medico-legală nr.239 D din 19.09.2012, că la Gore N. au fost depistate leziuni corporale medii, sub formă de fractură, procesul transvers L1 - L2 - L3 și L4 din dreapta, fractură coasta 12 din dreapta, contuzie cerebrală, hemoragie subarahnoidală;

- raportul de expertiză medico-legală nr.206 D din 14.08.2012, că la Buțcu S. s-au depistat vătămări corporale ușoare sub formă de contuzie la rinichiul drept, hematom - retroperitoneal dreapta, traumă cranio cerebrală închisă, comoție cerebrală, plagă contuză regiunea parietală, excoriație față, membre.

Schema accidentului rutier efectuată de către inculpatul Vasilachi S. în prezența a doi martori, este nevalabilă pe motiv că a fost efectuată de către persoane fără abilități în domeniu și cu mijloace tehnice neidentificate, ce nu poate fi considerată ca probă pe cauza dată.

Invocarea avocatului și inculpatului că schema efectuată la fața locului nu este întocmită corect, este nefondată, or, inculpatul nefiind de acord cu schema accidentului rutier întocmit de ofițerul de urmărire penală Cernolog G. și cu raportul de expertiza nr.0168/51 din 24.03.2013, a solicitat numirea expertizei repetate în comisie, complexe autotehnice și traseologice, care în raportul nr.2362 din 21.01.2014 a dat o concluzie asemănătoare cu primul raport de expertiză, ce confirmă circumstanțele cauzei.

Instanța de fond întemeiat a apreciat critic mărturiile martorului Șulghin A. din motiv, că ultimul se cunoaște cu inculpatul, deoarece au muncit împreună, astfel acesta îl putea influența în vederea dării declarațiilor în favoarea lui.

Este neîntemeiat și argumentul avocatului Barbacari A. că atât la urmărirea penală, cât și în instanța de fond, solicitarea de numire a unei expertize suplimentare traseologice a fost respinsă. Or, potrivit expertizelor efectuate pe cauza dată nu există îndoieli sau deficiențe după cum prevede art. 148 Cod de procedură penală.

Mai mult, întrebarea principală, pentru numirea unei expertize suplimentare invocată de avocat, și anume: stabilirea care este timpul parcurgerii distanței de 4 m. a automobilelor implicate în accident până la axa drumului, inclusiv până la momentul impactului, luându-se în considerație viteza de deplasare a automobilului „Audio A6” și viteza de deplasare a automobilului „Mercedes-308D”, care se deplasa pe banda opusă deplasării automobilului „Audi A6”, și timpul de reacție pentru ambii șoferi, nu poate fi reținută, deoarece în ambele rapoarte de expertiză se indică cert, că conducătorul automobilului „Mercedes 308D”, dacă executa cerințele Regulamentului circulației rutiere, și anume, cerințele art. 2 și art. 41 alin. (1), ar fi exclus impactul cu automobilul „Audi A6”. La fel, în concluzia acestor expertize, se indică, că în conformitate cu metoda care există în cadrul expertizei auto-tehnice privind posibilitatea tehnică a conducătorului automobilului „Audi A6” să evite impactul prin frânare, în cazul dat își pierde sensul logic tehnic, deoarece automobilul „Mercedes-308 D”, până la

coliziune nu a frânat, iar impactul vehiculelor nu s-ar fi exclus, chiar și în cazul opririi totale a automobilului de model „Audi A6”.

Numirea unei expertize repetate, după executarea expertizelor ordinare și suplimentare, care au dat răspuns la întrebările apărute privitor la circumstanțele cauzei, este un pretext al apărării de a tergiversa examinarea cauzei. Mai mult, necesitatea numirii ei nici nu a fost motivată în fapt și legal.

Reluarea cercetării judecătorești, la fel urmărește scopul de tergiversare a examinării cauzei. Or, în instanța de fond, tuturor părților procesului penal le-a fost oferită posibilitatea de a-și expune poziția, de a aduce argumente și a prezenta probe, iar faptul că aceștia nu au făcut-o, nu impune necesitatea reluării cercetării judecătorești.

Argumentul avocatului, că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate este neîntemeiat, deoarece contravine materialelor cauzei, și anume – procesului verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 16.07.2012, cu tabelul foto și schița accidentului rutier, potrivit căreia lățimea carosabilului în locul coliziunii automobilelor este de 6,4 m., iar impactul a avut loc la o distanță de 3.9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile din direcția deplasării automobilului de model „Mercedes 308 D” condus de inculpat, ceea ce denotă că ultimul a ieșit pe contrasens, iar conform concluziei raportului de expertiză nr. 0168/51 din 24.03.2013, în momentul coliziunii, roata din partea stângă din față a automobilului „Mercedes 308D” a intrat în contact cu roata din partea stângă din față a automobilului „Audi A6”, iar locul coliziunii vehiculelor s-a aflat la distanța de 3,9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile din direcția deplasării automobilului condus de inculpat și executarea de către inculpat a cerințelor pct. 2) și pct. 42 alin. 1) din Regulamentul circulației rutiere ar fi exclus impactul cu automobilul „Audi A6”.

Solicitarea avocatului, de achitare a inculpatului, este lipsită de temei, nerecunoașterea vinei neputând echivala cu achitarea persoanei, careva temeieri de achitare a inculpatului nefiind stabilite.

Mai mult, în ședința de judecată a instanței de apel, la ultimul cuvânt al inculpatul, acesta a dat dovadă în final, că a conștientizat fapta comisă, cerându-și iertare de la succesorul părții vătămate și partea vătămată.

Instanța de fond corect a stabilit starea de fapt, just a calificat acțiunile inculpatului, vinovăția acestuia și măsura de pedeapsă.

Probele administrate în prezenta cauză dovedesc cu certitudine comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și necesitatea sancționării penale.

Instanța de fond, a aplicat o pedeapsă echitabilă și legală, ținând cont de gravitatea, scopul și motivul infracțiunii săvârșite, consecințele infracțiunii, personalitatea celui vinovat, poziția părților vătămate și succesorului părții vătămate, caracteristica de la locul de trai, situația familială, condițiile acestuia de viață, corect concluzionând că corectarea și reeducarea lui, precum și atingerea celorlalte scopuri ale pedepsei, va fi posibil prin aplicarea pedepsei date, fiind respectate prevederile art. 2, 7, 61 alin. (2), 75, 76, 78 Cod penal.

Pedeapsa penală a fost aplicată de către instanța de fond în limita art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiind luate în considerație circumstanțele cauzei și

persoana vinovată, stabilindu-i-se în baza art. 264 alin. (1) alin. (3) lit. b) Cod penal, un termen de închisoare la limita medie, iar în baza art. 90 Cod penal, un termen de probă aproape de limita maximă.

Instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont pe deplin de principiile și criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei date, de personalitatea inculpatului și corect a ajuns la concluzia despre aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, numindu-i acestuia o pedeapsă echitabilă, legală, proporțională faptei și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Or, inculpatul a săvârșit infracțiunea din imprudență, este caracterizat pozitiv la locul de trai, crește, educă și întreține un copil minor, soția este însărcinată, prin infracțiune s-a cauzat decesul unei persoane. Corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, iar aflarea lui la libertate va contribui la restituirea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune în termenii cei mai restrânși.

Instanța de fond, corect a stabilit cuantumul prejudiciului moral încasat în mărime de 100.000 lei, precum și prejudiciul material în mărime de 6000 euro - costul automobilului deteriorat de model „Audi A6”, 112.615,29 lei - pentru tratament și serviciile funerare ale victimei Ungureanu M., 5000 lei - cheltuieli de judecată sub formă de asistență juridică, conform bonurilor de plată prezentate de partea civilă, succesorul părții vătămate, anexate la materialele cauzei penale.

La încasarea prejudiciului moral, instanța de fond just a luat în considerație circumstanțele cauzei în care s-a produs accidentul rutier, consecințele infracțiunii pentru partea civilă, succesorul părții vătămate, Ungureanu M., și argumentele pe care le-a indicat acesta în cererea de chemare în judecată.

Totodată, în privința inculpatului nu poate fi aplicată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 210 din 29.07.2016, deoarece a lipsit căința activă a inculpatului pe întregul parcurs al procesului penal, cererea acestuia în acest sens, prejudiciul material și moral nefiind achitat.

5. Procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Liliana Pasat, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, cu excluderea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurenta a invocat, că pedeapsa stabilită este prea blândă în raport cu circumstanțele cauzei, fiind contrară și principiilor de individualizare a pedepselor.

Instanțele de judecată urmau să țină cont de comportamentul inculpatului în viața socială, înainte de săvârșirea infracțiunii și după, și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări, ar fi fost incidentă instituția suspendării condiționate a executării pedepsei. Însă, la caz, în rezultatul accidentului rutier a decedat o persoană, o altă persoană a primit leziuni corporale medii și altele i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare. Pe tot parcursul urmăririi penale, inculpatul nu a recunoscut vina, nu și-a cerut scuze de la părțile vătămate și de la succesorul părții vătămate, nu a recuperat prejudiciul părților vătămate și numai la ultimul cuvânt, în instanța de apel, inculpatul și-a cerut scuze de la părțile vătămate și succesorul părții vătămate.

Datorită semnificației deosebite a impactului social pe care îl are săvârșirea în societate a infracțiunilor din domeniul transporturilor, nu pot fi valorificate în favoarea inculpatului ca și circumstanțe atenuante, circumstanțele personale ale acestuia, deoarece a lezat profund niște valori sociale concrete ocrotite de lege, prin comiterea lor.

Inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei, cu atât mai mult, că aceasta a fost săvârșită în prezența altor factori declanșatori, precum sunt prezența stării de ebrietate a inculpatului.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, pentru a repara paguba pricinuită și comportamentul sincer în cursul procesului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. Succesorul victimei, Ungureanu M., la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate în latura pedepsei și în latura civilă, în ceea ce privește prejudiciul moral, și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat, că instanța de apel, neîntemeiat i-a respins apelul, neexpunându-se asupra erorilor admise de instanța de fond.

Instanța de apel, greșit a considerat ca circumstanță atenuantă comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, deoarece inculpatul anterior a fost tras la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, antecedentul penal fiind stins.

Incorect a fost reținută și circumstanța atenuantă – contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, Or, pe tot parcursul urmăririi penale și judecării cauzei, inculpatul a făcut tot posibilul pentru a induce în eroare organele de ocrotire a dreptului și doar în ultimul cuvânt, în cadrul ședinței instanței de apel, acesta a mimat o conștientizare a acțiunilor sale, înscenând un regret, cerându-și scuze.

Căința inculpatului nu este una sinceră, în coraport cu poziția acestuia prin care dorește să fie achitat, fiind contrară căinței, așa cum persoana care solicită să fie achitată nu se consideră vinovată, iar conștientizarea la care se referă instanța de apel, are un caracter fictiv, având doar un scop - evitarea pedepsei bine meritată.

Instanța de apel, neîntemeiat a respins apelul în latura civilă, or, suma încasată ca prejudiciu moral este disproporțională suferințelor morale, iar comportamentul inculpatului are un caracter umilitor, exprimat prin conștientizare și scuze lipsite de bun simț, astfel urmând a fi încasat din contul inculpatului prejudiciul moral în quantum deplin.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 16) Cod de procedură penală –instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se

întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

5.2. A declarat recurs ordinar și avocatul Anatolie Barbacar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Recurentul a indicat, că învinuirea adusă inculpatului nu și-a găsit confirmare, fiind combătută integral prin probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de judecată.

Raportul de expertiză din 24.04.2013, nr. 0168 CNEJ/51CML, este unul vădit incomplet, nefiind soluționate toate întrebările adresate expertului.

Astfel, expertul nu a luat în considerație, sau nu i-a fost pusă la dispoziție schema accidentului rutier întocmită la 25.07.2012 de către OUP Dragancea R., schema accidentului rutier întocmită de inculpatul Vasilachi S. la 16.07.2012, fotografiile executate la fața locului atât la 16.07.2012, cât și la 25.07.2012 – unde de către expertul prezent la fața locului, au fost întreprinse toate măsurile pentru ridicarea urmei de stratificare lăsată pe asfalt.

Schema accidentului rutier întocmită la 16.07.2012 de către OUP al SUP CPR Sîngerei – Cernogal G., a fost întocmită greșit, necorespunzând dimensiunile reale cu cele indicate în schemă, locul tamponării fiind deviat cu 1 m.

Organul de urmărire penală nu s-a expus și nu a adresat expertului întrebările corespunzătoare, nu a înlăturat dubiile cu privire la întrebările: care a fost timpul parcurgerii distanței de 4 m. a automobilelor implicate în accident, până la axa drumului, inclusiv până la momentul impactului luându-se în considerație viteza de deplasare a automobilului „Audi A6” și viteza de deplasare a automobilului „Mercedes 308D” care se deplasa pe banda opusă deplasării automobilului „Audi A6”, și timpul de reacție pentru ambii șoferi.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Sîngerei, Clevada A., din 25.04.2014, a fost dispusă respingerea cererii de numire a unei expertize suplimentare, ca fiind neîntemeiată. În instanța de fond și de apel, inculpatul a solicitat numirea unei expertize suplimentare traseologice, cu atragerea expertului independent Hapatniucovschii M., însă instanțele de fond și de apel, neîntemeiat au respins această cerere.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 21.09.2016, a fost respins demersul privind reluarea cercetării judecătorești și numirea unei expertize traseologice repetate, înaintate de avocatul Barbacar A.

Astfel, divergențele apărute nu au fost înlăturate prin raportul de expertiză din 09.03.2013, care este unul vădit incomplet.

Acuzarea nu a prezentat probe pertinente, verosimile și plauzibile în vederea elucidării neconcordanțelor expuse în actul de învinuire formulat inculpatului, iar potrivit art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, acesta nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Instanțele de fond și de apel nu au luat în considerație, că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, deoarece

ultimul s-a deplasat pe banda sa, iar coliziunea mijloacelor de transport a avut loc pe banda de deplasare a inculpatului.

Ordonanța de punere sub învinuire este una ilegală și abstractă, fiind emisă cu încălcarea gravă a Codului de procedură penală, acțiunile învinuitului nefiind individualizate de către procuror, învinuirea fiind expusă în mod neclar și abstract.

Procurorul nu indică concret, în ce circumstanțe, locul comiterii infracțiunii incriminate, dar se limitează la o deducție personală, abstractă și imprecisă. Astfel de învinuire nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare.

Acțiunea civilă a fost examinată contrar prevederilor legale, fără citarea în proces a părții civilmente responsabile – Compania de Asigurări „Euroasig Grup” SRL, astfel acțiunea civilă a fost greșit admisă, urmând a fi lăsată fără examinare în cadrul procedurii civile.

Atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată nu s-a constatat faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, de către inculpat.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6), 8), 11) Cod de procedură penală –cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, aplicarea pedepsei a fost înlăturată de un act de amnistie.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursurile ordinare ale procurorului și succesorului părții vătămate urmează a fi admise în latura pedepsei, iar recursul ordinar al avocatului Anatolie Barbacar, urmează a fi respins, ca fiind inadmisibil, din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul avocatului Barbacar A. este fondat în drept și pe temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 11) Cod de procedură penală –cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, aplicarea pedepsei a fost înlăturată/anulată de un act de amnistie (*pct. 5.2. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apel, că aplicarea pedepsei a fost înlăturată/anulată de un act de amnistie, în cazul în care apărarea nici nu a solicitat

în apel aplicarea amnistiei (pct. 3.3. din decizie), fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate în acest sens (pct. 5.2. din decizie).

Rezultă, că acest recurs ordinar nu îndeplinește cerințele legale de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că argumentele specificate în recursul ordinar al avocatului Barbacar A., cu referire la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, că: *„...acțiunea civilă a fost examinată contrar prevederilor legale, fără citarea în proces a părții civilmente responsabile – Compania de Asigurări „Euroasig Grup” SRL..., ordonanța de punere sub învinuire este una ilegală și abstractă, fiind emisă cu încălcarea gravă a Codului de procedură penală, acțiunile învinuitului nefiind individualizate de către procuror, învinuirea fiind expusă în mod neclar și abstract..., procurorul nu indică concret, în ce circumstanțe, locul comiterii infracțiunii incriminate, dar se limitează la o deducție personală, abstractă și imprecisă. Astfel de învinuire nu poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare” nu au fost invocate de apărare și în apel, deci nu au niciun suport juridic, fiind neîntemeiate, astfel* (pct. 3.3 - 5.2 din decizie).

În al treilea rând, potrivit art. art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când nu au fost întrunite elementele infracțiunii. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al avocatului Barbacar A. (pct. 5.2. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate Gore N., a succesorului părții vătămate, Ungureanu M.; procesului-verbal din 16.07.2012 de cercetare la fața locului, cu tabelul foto și schița accidentului rutier, prin care este stabilit clar că lățimea carosabilului în locul coliziunii automobilelor este de 6,4m., iar coliziunea a avut loc la distanța de 3,9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile din direcția deplasării automobilului „Mercedes-308 D”, condus de inculpat, ce dovedește că ultimul a ieșit pe contrasens; rapoartele de expertiză nr. 0168/51 din 24.03.2013,

și nr. 2362 din 21.01.2014, care conțin concluzii certe că în momentul coliziunii, roata din partea stângă față a automobilului „Mercedes-308 D” a intrat în contact cu roata din partea stângă față a automobilului „Audi A6”, locul coliziunii vehiculelor este la distanța de 3,9 m. de la marginea dreaptă a părții carosabile, din direcția deplasării automobilului condus de inculpat, care a încălcat cerințele pct. 2), 42 alin. (1), 45 alin. (1) lit. a), b), c), d) din Regulamentul Circulației Rutiere care stabilesc că în R. Moldova vehiculele se conduc pe partea dreaptă a carosabilului în sensul de mers, determinarea benzilor de circulație se efectuează prin marcaj sau indicatoarele rutiere 5.37.1 - 5.41.3, iar în lipsa acestora, de către conducătorii vehiculelor, ținând cont de lățimea carosabilului, gabaritele vehiculelor și intervalele de siguranță necesare, conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră, totodată dacă inculpatul ar fi executat aceste reguli ar fi fost exclus impactul cu automobilul „AUDI A6”, condus de Gore N.; raportul de expertiză medico-legală nr.431 D din 18 -20.10.2012, conform căruia decesul lui Ungureanu M. a survenit în rezultatul leziunilor corporale periculoase pentru viață sub formă de traumatism asociat cranian, toracical, abdominal și membre, traumă cranio - cerebrală închisă sub formă de excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi epicraniene, hematom subdural parieto - temporobazal pe dreapta, hemoragii subarahnoidale parieto - occipitale la nivelul ambelor emisfere cerebrale, traumă închisă a cutiei toracice sub formă de fracturi ale coastelor 3-8 pe dreapta cu deplasare, duble, cu lezarea pleurei parietale și hemoragie intrapleurală, fractura coastelor 9-10 pe stânga cu deplasare, cu hemoragii în țesuturile moi din jur și hemoragie intrapleurală, fractură de claviculă pe dreapta, traumă închisă a abdomenului cu ruptură de splină, ruptură de ficat, hematom masiv retro-peritoneal pe dreapta, fractură de os iliac pe dreapta, fractură închisă a osului brațului drept cu deplasare, excoriații pe corp și membre; raportul de expertiză medico-legală nr.239 D din 19.09.2012, care a depistat la Gore N. leziuni corporale medii sub formă de fractură, procesul transvers L1 - L2 - L3 și L4 din dreapta, fractură coasta 12 din dreapta, contuzie cerebrală, hemoragie subarahnoidală; raportul de expertiză medico-legală nr.206 D din 14.08.2012, prin care la Buțcu S. s-au depistat vătămări corporale ușoare sub formă de contuzie la rinichiul drept, hematom - retroperitoneal dreapta, traumă cranio cerebrală închisă, comotie cerebrală, plagă contuză regiunea parietală, excoriație pe față și membre; fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanțele indicând clar și argumentat motivele pentru care au respins probele și versiunile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal (pct. 2., 4. din decizie).

Totodată, în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al succesorul părții vătămate cu referire la despăgubiri (pct. 5.1. din decizie), se atestă că

instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea acțiunii civile în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 219 alin. (3) pct. 1), (4), 220 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1), 1418, 1423 Cod civil, conform căror prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune. În caz de vătămare a integrității corporale sau de altă vătămare a sănătății, autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății – de tratament, etc. Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Totodată, recursul avocatului Barbacar A., cât și a succesorului părții vătămate în latura civilă, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. **5.1**, **5.2**. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹, 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în

baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea și succesorul părții vătămate este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, toate motivele invocate în recursul apărării și cele în latura civilă indicate în recursul succesului părții vătămate au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5.2. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Pe lângă acesta, se reține că instanța de recurs este în imposibilitate de a se pronunța asupra aplicării actului de amnistie față de inculpat (*pct. 5.2. din decizie*), deoarece procedura de judecare în ședința de judecată, a recursurilor ordinare, fără citarea părților, cât și materialele cauzei, nu permit verificarea întrunirii condițiilor de aplicare în speță a legii menționate.

Împrejurările enunțate relevă că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu stabilirea vinovăției inculpatului, încadrării juridice a acțiunilor lui infracționale și soluționarea acțiunii civile, și că recursul ordinar al avocatului Barbacar A. este neîntemeiat integral.

Totodată, recursul ordinar al succesului părții vătămate este neîntemeiat parțial, doar în latura despăgubirilor morale.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide respingerea recursului ca inadmisibil, dacă este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul avocatului Barbacar A. este totalmente neîntemeiat, el urmează a fi respins ca inadmisibil.

În al patrulea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la recursurile procurorului și succesului părții vătămate în sensul vizat, se atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art. 7, 61 alin. (2), 75 alin. (1) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii

săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului doar dacă va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, în virtutea circumstanțelor cauzei și persoanei celui vinovat, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Conform art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze în partea descriptivă a sentinței aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Totodată, potrivit jurisprudenței naționale, instanțele urmează să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave (*pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Aceste prescripții legale nu au fost respectate de instanța de fond, deoarece, potrivit părții descriptive a sentinței, la aplicarea pedepsei inculpatului (*pct. 1. și 2. din decizie*):

a) nu a motivat în niciun fel oportunitatea aplicării față de inculpat a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, inclusiv în raport cu prescripțiile art. 90 alin. (1) Cod penal, adică nu a constatat și stabilit circumstanțele cauzei și persoanei celui vinovat, care ar justifica concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită;

b) la fel, în consecutivitatea enunțată, instanța nu a ținut cont că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune gravă, cu consecințe ireparabile - decesul unei persoane, cauzarea altor persoane a vătămarilor corporale medii și a vătămarilor corporale ușoare, suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii aplicate inculpatului, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, instanța de fond nu a judecat fondul cauzei în latura pedepsei penale în conformitate cu rigorile legale și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

În același timp, potrivit art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt - în ce împrejurări a comis fapta inculpatul, dacă normele de drept procesual și penal au

fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată parțial, cu rejudecarea cauzei. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, potrivit descriptivului deciziei contestate, menținând o sentință neîntemeiată în latura pedepsei aplicate inculpatului, nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, le-a repetat întocmai și nu a desființat sentința în partea suspendării necondiționate a pedepsei închisorii aplicate inculpatului, cu rejudecarea cauzei în aspectul vizat (*pct. 3. și 4. din decizie*).

Prin urmare, instanțele de fond și de apel, i-au aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale enunțate, suspendându-i necondiționat, nemotivat și inechitabil pedeapsa închisorii.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedura penală, instanța admite recursul, casează parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Astfel, erorile de drept nominalizate, prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și comise de instanțele de fond și de apel, impun soluția casării parțiale a hotărârilor contestate, cu excluderea dispoziției privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal (*pct. 1., 2., 4. din decizie*).

Este de menționat că, în asemenea caz, principiul neagrării situației condamnatului în recurs nu va fi afectat, deoarece o asemenea agravare se subînțelege în situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau la un alt alineat nou, altă literă, de înlocuire a măsurii educative în pedeapsa prevăzută de sancțiunea legii, a amenzii cu închisoare, prin mărirea quantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicare a unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat inculpatul, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată, situații de reținere a unei învinuiri care în mod esențial diferă de cea de la început, ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Anatolie Barbacar, împotriva sentinței Judecătorei Sîngerei din 25 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, în privința inculpatului Vasilachi Sergiu Xxxxxx.

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Liliana Pasat, de succesorul părții vătămate, Ungureanu Mihail, casează parțial sentința Judecătorei Sîngerei din 25 martie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care se exclude dispoziția privind aplicarea față de inculpatul Vasilachi Sergiu Xxxxxx a prevederilor art. 90 Cod penal.

Vasilachi Sergiu Xxxxxx se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, de la reținere.

În rest, hotărârile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun